

“30” 09 2016 р.

№ 501

НАКАЗ

Про введення в дію Положення про
порядок реалізації права на академічну
мобільність учасників освітнього процесу
Університету

Відповідно до ст.36 Закону України “Про вищу освіту”, Статуту Університету, Положення про вчену раду Університету, на виконання рішення Вченої ради Університету від 29 вересня 2016 р. (протокол № 9)

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Університету (додається), затвердженого Вченою радою Університету 29 вересня 2016 р. (протокол № 9).
2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на проректора з наукової роботи Н.М.Віnnікову.

Ректор

В.О.Огнев'юк

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок реалізації права на академічну мобільність
учасників освітнього процесу
Київського університету імені Бориса Грінченка

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка (далі – Університет) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту»; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. №579; Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»; Постанови Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 р. №1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра»; інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Університету.

1.2. Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами.

1.3. Цілі, завдання та загальні правила забезпечення і реалізації права на академічну мобільність відповідають основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», підписаної у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація).

1.4. Вітчизняні учасники освітнього процесу і вищі навчальні заклади (наукові установи) та іноземні учасники освітнього процесу і навчальні заклади (наукові установи), що беруть участь у програмах академічної мобільності, є учасниками академічної мобільності.

1.5. Учасниками освітнього процесу Університету є здобувачі освітніх ступенів молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, освітнього-наукового ступеня доктора філософії, наукового ступеня доктора наук, науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники й інші учасники освітнього процесу (далі – Учасники освітнього процесу).

1.6. Право на академічну мобільність Учасників освітнього процесу реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм і проектів, договорів про співробітництво між Університетом та іноземним або вітчизняним вищим навчальним закладом (далі – ВНЗ-партнери), а також може бути реалізоване Учасниками освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої

адміністрацією Університету на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

1.7. Організаційний супровід міжнародної академічної мобільності щодо укладання відповідних угод та здійснення/підтримка зв'язків із вищими навчальними закладами/науковими установами – партнерами, інформування структурних підрозділів щодо наявних програм, ознайомлення з інформаційними пакетами, надання методичної допомоги щодо оформлення документів для реалізації права на академічну мобільність покладено на НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти Університету.

II. ВИДИ ТА ФОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

2.1 За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками освітнього процесу Університету у вищих навчальних закладах/наукових установах – партнерах у межах України;
- міжнародну академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками освітнього процесу Університету у вищих навчальних закладах/наукових установах – партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу в Університеті.

2.2. Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність – навчання у вищому навчальному закладі, відмінному від постійного місця навчання Учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше вищих навчальних закладів одночасно;
- кредитна мобільність – навчання у вищому навчальному закладі, відмінному від постійного місця навчання Учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані в Університеті. Термін навчання за програмами кредитної мобільності у своїй сукупності не повинен перевищувати один академічний рік за весь період навчання Учасника освітнього процесу в Університеті.

2.3. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені молодшого бакалавра, бакалавра, магістра та доктора філософії в Університеті, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування.

2.4. Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають науковий ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу Університету, є:

- участь у спільніх проектах;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СПІВРОБІТНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ

3.1. Учасники освітнього процесу, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до вищих навчальних закладів (наукових установ) – партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти вітчизняного вищого навчального закладу (наукової установи).

3.2. За домовленістю між учасниками академічної мобільності:

- здійснюється відбір Учасників освітнього процесу для участі у програмах академічної мобільності;
- регламентується перелік вимог та необхідних документів для участі у програмі академічної мобільності, процедура і строк їх подання;
- визначаються етапи, тривалість та зміст програми академічної мобільності;
- визначаються умови визнання результатів навчання, стажування або проведення наукових досліджень та звітування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

3.3. Учасники освітнього процесу Університету можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. За зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в Університеті (до одного року).

3.4. Перелік документів, які необхідно подати учасникам академічної мобільності до НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти:

- подання від факультету/інституту на ім'я ректора із візами-погодженнями завідувача кафедри, директора інституту /декана факультету, завідувача НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти, проректора з наукової роботи;
- копія запрошення;
- договір про академічну мобільність між Університетом та Учасником академічної мобільності.

3.5. Іноземні науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники вищих навчальних закладів (наукових установ), які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування в Університеті мають усі права та обов'язки його працівників. Умови приїзду провідних іноземних науковців і діячів освіти на запрошення Університету та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, укладеними між Університетом та запрошеною особою.

3.6. Університет зобов'язаний:

- укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності студентів між ВНЗ-партнерами та узгодити навчальні програми;
- забезпечити вільний і рівний доступ студентів до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;
- надавати учасникам освітнього процесу консультивативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування студентів-іноземців на території приймаючої країни.

3.7. Обов'язки ВНЗ-партнерів щодо учасників освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути обумовлені у відповідних угодах між вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності учасників освітнього процесу.

IV. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

4.1. До участі у програмах академічної мобільності допускаються студенти, які здобувають освітній ступінь бакалавра (починаючи з другого курсу) та магістра.

4.2. Відбір студентів для участі у програмах академічної мобільності здійснюється Конкурсною комісією Університету з урахуванням рейтингу успішності, участі у науковій роботі та знання іноземної мови.

Конкурсну комісію, як правило, очолює ректор Університету. До конкурсної комісії входять проректори за напрямами роботи, директори інститутів / декани факультетів, завідувачі кафедр, представники органів студентського самоврядування і Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету.

4.3. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності студентів ВНЗ-партнерів та процедура їх подання регламентується угодами між вищими навчальними закладами-партнерами.

4.4. Етапи, тривалість і зміст навчання у ВНЗ-партнерах визначаються навчальними планами та графіками навчального процесу, затвердженими у ВНЗ-партнерах. Узгоджені навчальні плани і графіки навчального процесу затверджуються керівниками ВНЗ-партнерів.

4.5. На час навчання у ВНЗ-партнері студенту за його заявою надається індивідуальний план навчання, затверджений у встановленому порядку, або академічна відпустка.

При формуванні індивідуального навчального плану студента враховується фактичне виконання студентом індивідуального навчального плану поточного та попередніх навчальних років в Університеті.

Після відбору Конкурсною комісією кандидатури студента його індивідуальний план навчання за програмою академічної мобільності затверджується проректором з науково-методичної та навчальної роботи, за погодженням завідувача випускової кафедри та директора інституту / декана факультету, де навчається студент.

4.6. Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання.

4.7. Студент, крім вивчення у ВНЗ-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін, якщо це передбачено відповідними угодами між вищими ВНЗ-партнерами.

4.8. Студент, який бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, підписує договір про міжнародну академічну мобільність з Університетом. Цей договір передбачає збереження місця навчання студента на період здійснення програми та збереження виплати стипендії, якщо виплата стипендії не передбачається вищим навчальним закладом-партнером (іншою організацією).

4.9. Студент надає необхідні документи для здійснення міжнародної програми академічної мобільності до НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти:

- мотиваційний лист (українською та англійською мовами);
- витяг із заліково-екзаменаційних відомостей з оцінками за попередній рік навчання;
- рекомендацію від завідувача випускової кафедри;
- документи, що підтверджують наукові здобутки, а також участь у громадських та соціальних заходах Університету (за наявності).

V. ФІНАНСОВІ УМОВИ УЧАСТІ У ПРОГРАМІ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

5.1. Виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо Учасник академічної мобільності (студент, аспірант, докторант) не отримує фінансування за програмою мобільності.

5.2. Виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо Учасник академічної мобільності (студент, аспірант, докторант) отримує часткове фінансування (наприклад, програма покриває вартість проживання або надається гуртожиток, а кошти на дорожні витрати і харчування не передбачені програмою).

5.3. Оплата праці Учасника освітнього процесу Університету відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

5.4. Особи, що уклали договори про навчання чи практику/стажування за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються у Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

5.5. Іноземні учасники, що реалізують право на академічну мобільність у рамках договорів про співробітництво між Університетом та іноземними вищими навчальними закладами/ науковими установами – партнерами, можуть бути зараховані на навчання до Університету:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок власних надходжень Університету;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;

– на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, зокрема за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному вищому навчальному закладі-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між вищими навчальними закладами договорів про міжнародну академічну мобільність.

VI. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТА

6.1. Університет визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання студента у ВНЗ-партнері.

6.2. Визнання результатів навчання у рамках академічного співробітництва з ВНЗ-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні ВНЗ-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ECTS.

6.3. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані студента.

6.4. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого студентом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку у ВНЗ-партнері.

6.5. Академічна різниця, за індивідуальним навчальним планом студента, визначається Університетом і не повинна перевищувати 10 кредитів ECTS.

6.6. Порядок ліквідації академічної різниці визначається ВНЗ-партнерами відповідно до законодавства.

6.7. Результати підсумкової атестації студентів у період навчання у ВНЗ-партнері представляються за шкалою, прийнятою ВНЗ-партнером і переводяться у шкалу, прийнятою в Університеті.

6.8. Атестація студентів, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку.

VII. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

7.1. Учасники освітнього процесу Університету мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за спорідненими спеціальностями підготовки фахівців у ВНЗ-партнерах;
- безпечні та нешкідливі умови стажування, викладання тощо;

4.6. Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання.

4.7. Студент, крім вивчення у ВНЗ-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін, якщо це передбачено відповідними угодами між вищими ВНЗ-партнерами.

4.8. Студент, який бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, підписує договір про міжнародну академічну мобільність з Університетом. Цей договір передбачає збереження місця навчання студента на період здійснення програми та збереження виплати стипендії, якщо виплата стипендії не передбачається вищим навчальним закладом-партнером (іншою організацією).

4.9. Студент надає необхідні документи для здійснення міжнародної програми академічної мобільності до НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти:

- мотиваційний лист (українською та англійською мовами);
- витяг із заліково-екзаменаційних відомостей з оцінками за попередній рік навчання;
- рекомендацію від завідувача випускової кафедри;
- документи, що підтверджують наукові здобутки, а також участь у громадських та соціальних заходах Університету (за наявності).

V. ФІНАНСОВІ УМОВИ УЧАСТІ У ПРОГРАМІ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

5.1. Виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо Учасник академічної мобільності (студент, аспірант, докторант) не отримує фінансування за програмою мобільності.

5.2. Виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо Учасник академічної мобільності (студент, аспірант, докторант) отримує часткове фінансування (наприклад, програма покриває вартість проживання або надається гуртожиток, а кошти на дорожні витрати і харчування не передбачені програмою).

5.3. Оплата праці Учасника освітнього процесу Університету відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

5.4. Особи, що уклали договори про навчання чи практику/стажування за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються у Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

5.5. Іноземні учасники, що реалізують право на академічну мобільність у рамках договорів про співробітництво між Університетом та іноземними вищими навчальними закладами/ науковими установами – партнерами, можуть бути зараховані на навчання до Університету:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок власних надходжень Університету;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;

– на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, зокрема за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному вищому навчальному закладі-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між вищими навчальними закладами договорів про міжнародну академічну мобільність.

VI. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТА

6.1. Університет визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання студента у ВНЗ-партнері.

6.2. Визнання результатів навчання у рамках академічного співробітництва з ВНЗ-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні ВНЗ-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ECTS.

6.3. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані студента.

6.4. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого студентом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку у ВНЗ-партнері.

6.5. Академічна різниця, за індивідуальним навчальним планом студента, визначається Університетом і не повинна перевищувати 10 кредитів ECTS.

6.6. Порядок ліквідації академічної різниці визначається ВНЗ-партнерами відповідно до законодавства.

6.7. Результати підсумкової атестації студентів у період навчання у ВНЗ-партнері представляються за шкалою, прийнятою ВНЗ-партнером і переводяться у шкалу, прийнятою в Університеті.

6.8. Атестація студентів, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку.

VII. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

7.1. Учасники освітнього процесу Університету мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за спорідненими спеціальностями підготовки фахівців у ВНЗ-партнерах;
- безпечні та нешкідливі умови стажування, викладання тощо;

- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою вищого навчального закладу, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- отримання документа про завершення програми академічної мобільності.

7.2. Учасники освітнього процесу Університету зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі у програмі академічної мобільності;
- вчасно прибути до місця проходження програми академічної мобільності;
- під час програми академічної мобільності дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів вищого навчального закладу, що приймає;
- після завершення програми академічної мобільності у ВНЗ-партнері вчасно повернутися до Університету.

VIII. ЗВІТУВАННЯ ПРО ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

8.1. Після повернення до Університету, Учасник освітнього процесу, який реалізував право на академічну мобільність, у залежності від її форми, надає відповідний документ, що підтверджує завершення програми академічної мобільності.

8.2. Здобутки Учасника освітнього процесу або звіт щодо виконання програми викладання, проходження практики, стажування, проведення наукових досліджень тощо, завірений в установленому порядку у вищому навчальному закладі, на базі якого здійснювалась програма академічної мобільності, до структурного підрозділу, де працює, та до НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти для внесення даних до системи “Лідер року”.

8.3. Студент після повернення до Університету надає документ із переліком і результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завірений у установленому порядку у ВНЗ-партнері до навчальної частини інституту/факультету, в якому навчається.

8.4. Університет у установленому порядку приймає рішення щодо поновлення студента на навчання після академічної відпустки, наданої для участі у програмі академічної мобільності студентів.

Якщо студент під час перебування у ВНЗ-партнері не виконав затверджений індивідуальний навчальний план, то після повернення до Університету йому може бути запропонований індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, затверджений у установленому порядку, або повторний курс навчання в Університеті за рахунок коштів фізичних чи